

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05931/2017-ERU

V Praze dne 29. května 2017

Č. j. 05931-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-05931/2017-ERU s účastníkem řízení, společností **INSKY spol. s r.o.**, se sídlem Ústí nad Labem, Nový svět 100, PSČ 400 07, IČO: 006 71 533, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání, a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **INSKY spol. s r.o.**, se sídlem Ústí nad Labem, Nový svět 100, PSČ 400 07, IČO: 006 71 533 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 15. července 2015 v Ústí nad Labem, ul. K Loděnici, v ochranném pásmu plynárenského zařízení, prostřednictvím strojního mechanismu (bagr zn. CAT 303 D) zemní práce spočívající v dokončování terénních úprav po realizaci stavby „Ústí nad Labem – Rekonstrukce komunikace K Loděnici“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE dn 63 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 80 000 Kč** (slovy: osmdesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 19617.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 19617.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 21. listopadu 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení podnikající fyzickou osobou [REDAKCE] (dále jen „podnikající fyzická osoba“). Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 16. února 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 12006-13/2016-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnila podnikající fyzická osoba [REDAKCE] žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 12006/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 24. května 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou současně dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu a byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu. Proto správní orgán přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Dne 6. května 2014 vydal místně příslušný správce plynárenského zařízení stanovisko zn. [REDAKCE] k projektové dokumentaci stavby „Ústí nad Labem Rekonstrukce komunikace K Loděnici“. Stanovisko bylo vydáno pro účely řízení o povolení stavby. Zároveň v tomto stanovisku správce plynárenského zařízení stanovil podmínky pro stavební činnost v ochranném pásmu těchto zařízení, neboť dle předložené projektové dokumentace došlo v zájmovém území výstavby ke střetu stavebního záměru s plynárenským zařízením.

Stanovisko obsahovalo mimo jiné následující podmínky:

- za stavební činnosti se pro účely tohoto stanoviska považují všechny činnosti prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení,
- nebudou-li tyto podmínky dodrženy, budou stavební činnosti, popř. úpravy terénu prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení považovány za činnost bez našeho předchozího souhlasu,
- před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení bude provedeno vytyčení plynárenského zařízení,
- bez vytyčení a přesného určení uložení plynárenského zařízení nesmí být stavební činnosti zahájeny,
- pracovníci provádějící stavební činnosti budou prokazatelně seznámeni s polohou plynárenského zařízení, rozsahem ochranného pásma a těmito podmínkami,
- nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Přílohou stanoviska byly mapové podklady poskytnuté správcem plynárenského zařízení obsahující orientační a detailní zákres polohy plynárenského zařízení v zájmovém územní výstavby a jím ověřené situační výkresy stavby označené jako „Přehledná situace“ a „Koordinační situace“.

Dne 29. září 2014 vydal Magistrát města Ústí nad Labem rozhodnutí č. j. [REDAKCE], jímž rozhodl o povolení stavby „Rekonstrukce komunikace K Loděnici“. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. října 2014. Součástí výroku II. tohoto rozhodnutí, kterým byly stanoveny podmínky pro provedení stavby, je i bod 26, v němž je uvedeno, že při provádění stavby budou dodrženy podmínky obsažené ve vyjádření správce plynárenského zařízení ze dne 6. května 2014. Tyto podmínky jsou v bodě 26 jmenovitě uvedeny a jsou totožné s podmínkami uvedenými ve stanovisku správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE].

Dne 21. října 2014 uzavřel účastník řízení jako zhotovitel smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo zhotovení díla „Ústí nad Labem - Rekonstrukce komunikace K Loděnici“. Objednatel díla bylo Statutární město Ústí nad Labem. Smlouva o dílo byla doplněna dvěma dodatky, jejichž obsahem byla změna ceny díla v důsledku víceprací a změna termínu dokončení díla do 5. července 2015 z důvodu koordinace stavby s přeložkou sítě elektronických komunikací.

Dne 13. listopadu 2014 převzal účastník řízení za účelem realizace stavby „Ústí nad Labem - Rekonstrukce komunikace K Loděnici“ staveniště, o čemž byl učiněn zápis do stavebního deníku na list č. [REDAKCE].

Dne 14. listopadu 2014 byla dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] na žádost účastníka řízení zastoupeného panem [REDAKCE] v zájmovém území výstavby vytyčena poloha plynárenského zařízení a průběh jeho trasy v terénu vyznačen barvou. Vytyčení bylo provedeno v souladu se stanoviskem č. j. [REDAKCE] ze dne 6. května 2014 a v rozsahu požadovaném účastníkem řízení.

V protokolu o vytyčení je dále uvedeno, že při provádění prací je nutné dodržet stanovisko správce plynárenského zařízení. Veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně - u středotlakého plynárenského zařízení jeden metr na každou stranu. Práce v bezprostřední blízkost plynárenského zařízení provádět tak, aby nedošlo k porušení izolace nebo stěny PE potrubí. Protokol o vytyčení rovněž obsahuje upozornění, že přesné hloubkové uložení plynárenského zařízení nebylo stanoveno a je nezbytné jej ověřit ručně kopanou sondou.

Přílohou vytyčení byla také mapová situace se zákresem orientačního průběhu trasy vytyčeného plynárenského zařízení. Za účastníka řízení protokol o vytyčení převzal pan [REDAKCE].

Existence plynárenského zařízení a jeho poloha v terénu tak byla v místě realizace stavby před zahájením zemních prací účastníkovi řízení prokazatelně známa, stejně jako podmínky, které správce plynárenského zařízení pro provádění stavební činnosti včetně zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení stanovil.

Dne 20. dubna 2015 vystavil účastník řízení jako odběratel objednávku č. [REDAKCE] adresovanou podnikající fyzické osobě [REDAKCE] jakožto dodavateli. Předmět

objednávaného plnění byl v této objednávce specifikován takto: „*Objednáváme u Vás pronájem strojů pro zemní práce v rámci stavby Rekonstrukce komunikace k Loděnici dle cenové nabídky ze 13. 3. 2015, která je nedílnou součástí této objednávky.*“ Termín dodání byl stanoven jako: „Dle potřeb stavby po dohodě se stavbyvedoucím“, místo dodání jako: „*Rekonstrukce komunikace k loděnici*“. Jako kontaktní osoba je v objednávce uveden stavbyvedoucí p. [REDAKCE].

Dle předávacího protokolu označeného „[REDAKCE]“ předal účastník řízení hotové dílo „Ústí nad Labem - Rekonstrukce komunikace K Loděnici“ objednateli dne 30. června 2015. Dle tohoto protokolu byly při převzetí díla zjištěny neshody a nedodělky, které jsou v protokolu označeny jako: „*Terénní úpravy ve spodní části komunikace*“. Pro jejich odstranění byl stanoven termín do 19. července 2015. Objednatel potvrdil jejich odstranění dne 17. července 2015.

Z podkladů shromážděných během kontroly vyplývá, že dne 15. července 2015 došlo v Ústí nad Labem, ul. K Loděnici k poškození plynárenského zařízení. Plynárenské zařízení bylo poškozeno lžící strojního mechanismu (bagr zn. CAT 303 D) při provádění zemních prací spočívajících v dokončování terénních úprav po realizaci stavby „Ústí nad Labem – Rekonstrukce komunikace K Loděnici“. Zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu prováděla podnikající fyzická osoba [REDAKCE].

Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 15. července 2015 vyplývá, že vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. Dle tohoto protokolu poškození plynárenského zařízení způsobil pan [REDAKCE]. V důsledku vzniklého poškození byla přerušena dodávka zemního plynu 250 konečným zákazníkům. Dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] rovněž ze dne 20. července 2015 došlo k úniku 690 m³ zemního plynu do ovzduší. Únik trval 40 minut.

Veškeré požadované náklady vzniklé poškozením plynárenského zařízení účastník řízení provozovateli distribuční soustavy uhradil dne 15. září 2015. Tuto skutečnost potvrdil provozovatel distribuční soustavy ve svém sdělení ze dne 13. února 2017 nazvaném „Odpověď na Žádost o doplnění podkladů a informací - poškození plynárenského zařízení“

Součástí kontrolního spisu je vyjádření účastníka řízení ze dne 3. května 2016 nazvané „Vyjádření k porušení plynárenského zařízení“ adresované Úřadu. V tomto vyjádření účastník řízení popsal průběh realizace stavby „Ústí nad Labem - Rekonstrukce komunikace K Loděnici“ a okolnosti, za nichž došlo k poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení k průběhu realizace stavby uvedl, že stavbu prováděl pro investora a objednatele Statutární město Ústí nad Labem dle uzavřené smlouvy o dílo na realizaci stavby nazvané „Ústí nad Labem - Rekonstrukce komunikace K Loděnici“. Stavba spočívala v komplexní rekonstrukci komunikace. Z důvodu administrativních komplikací vyvolaných dodatečnými požadavky objednatele došlo k pozdržení předání staveniště. Tato skutečnost zapříčinila posun výstavby do klimaticky nevhodného zimního období, což mělo za následek pozastavení prací a jejich přesun do nadcházejícího roku.

Účastník řízení před samotným zahájením prací postupoval v souladu s požadavky správce jednotlivých inženýrských sítí. Vzhledem k rozsahu zhotovovaného díla nemělo dojít

při provádění stavební činnosti k přímému střetu s plynárenským zařízením. Trasa plynárenského zařízení však byla v souladu s požadavky jeho správce před vlastním zahájením prací vytyčena.

Během zimního období, kdy byla stavební činnost přerušena a stavba po dobu čtyř měsíců opuštěna, došlo v místech, kde se v zájmovém území výstavby nacházelo plynárenské zařízení, ke vzniku černé skládky ve formě zeminy, kamenů a různého stavebního odpadu. Objednatel díla proto požadoval po účastníkovi řízení, jakožto osobě odpovědné za staveniště, aby po dokončení díla zajistil vyklizení staveniště a uvedl všechny dotčené plochy do původního stavu.

K okolnostem poškození plynárenského zařízení účastník řízení uvedl, že právě při této činnosti, kdy účastník řízení prováděl po dokončení realizace vlastní stavby odstraňování vad a nedodělků spočívajících v dořešení terénních úprav ve spodní třetině stavby, bylo plynárenské zařízení poškozeno. Práce při odstraňování vad a nedodělků prováděla na základě objednávky podnikající fyzická osoba [REDAKCE], které pro účastníka řízení v roce 2016 zajišťovala na stavbě zemní práce.

Vyklizení prostoru černé skládky v místě plynárenského zařízení prováděl pan [REDAKCE], který není zaměstnancem účastníka řízení. Pokyn pro provádění prací panu [REDAKCE] udělil zástupce účastníka řízení pan [REDAKCE], který práce vedl. Pokyn byl udělen ústně a jeho obsahem byl požadavek na odklizení nadbytečného, nakupeného odpadu černé skládky a provedení povrchové úpravy terénu.

Právě při konečných úpravách terénu došlo k zachycení a posunutí kamene, jehož vrchní část se nacházela na úrovni upravované plochy. Tento kámen způsobil poškození plynárenského zařízení, které se v tomto místě nacházelo pouze asi 20 - 30 cm pod úrovní terénu. Poškození plynárenského zařízení bylo okamžitě oznámeno jeho příslušnému správci a byly učiněny kroky zamezující vzniku následné škody.

V závěru svého vyjádření účastník řízení uvedl, že způsobenou škodu řádně uhradil a že osoby odpovědné za vznik této škodní události byly na základě následně provedeného interního šetření potrestány včetně finančního postihu.

Dne 24. ledna 2017 bylo během prováděné kontroly doručeno Úřadu vyjádření podnikající fyzické osoby [REDAKCE] k okolnostem poškození plynárenského zařízení. V tomto vyjádření je uvedeno, že plynárenské zařízení nebylo poškozeno při výkopových pracích, ale při úpravách terénu spočívajících v odstraňování skládky. Práce byly prováděny na základě objednávky k pronájmu strojů a mechanizace. Před zahájením prací bylo ujasněno, o které činnosti se bude jednat. Součástí požadavků objednatele nebylo provádění výkopových prací poblíž podzemních vedení. Veškeré práce probíhaly pod přímým dohledem stavbyvedoucího účastníka řízení pana [REDAKCE], který měl staveniště na starost a určoval rozsah požadovaných úprav.

Podnikající fyzická osoba [REDAKCE] ve svém vyjádření rovněž uvedla, že se vždy před zahájením dotazuje objednatele, zda se v daném místě nacházejí podzemní vedení, na která by měla být upozorněna. Účastník řízení podnikající fyzické osobě [REDAKCE] žádné takové informace neposkytl, ta se proto domnívala, že se v tomto místě žádná vedení nevyskytují. Jelikož se mělo jednat pouze o povrchové úpravy, nevyžadovala po účastníkovi řízení písemné potvrzení této skutečnosti a spolehla se na to, že je plně seznámen s pracovním

prostorem, v němž budu povrchové úpravy probíhat. Ze stejného důvodu netrvala podnikající fyzická osoba [REDAKCE] ani na vytyčení trasy existujících podzemních sítí. V místě navíc nebyly patrné ani žádné povrchové znaky nasvědčující přítomnosti těchto sítí (výstražné tabule, barevné fólie, orientační tyče).

K vlastnímu poškození plynárenského zařízení došlo dle názoru podnikající fyzické osoby [REDAKCE] tak, že se o plynárenské zařízení zachytila některá součást odstraňovaného materiálu, který byl tvořen stavební sutí, železem a kousky betonu. K tomuto zachycení došlo údajně proto, že plynárenské zařízení bylo v místě poškození uloženo pouze 10 cm pod povrchem terénu a překryto stavební sutí.

Skutečnost, že poškozené plynárenské zařízení nebylo uloženo odpovídajícím způsobem, potvrdili dle vyjádření podnikající fyzické osoby [REDAKCE] také pracovníci místně příslušného správce plynárenského zařízení, kteří se na místo dostavili poté, co místně příslušný správce přijal oznámení o poškození plynárenského zařízení.

Závěrem svého vyjádření podnikající fyzická osoba [REDAKCE] uvedla, že se plynárenské zařízení v místě poškození nenacházelo v předepsané hloubce, která by měla činit minimálně 90 cm, a nebylo opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií. Pokud by plynárenské zařízení bylo řádně uloženo, k jeho poškození by nedošlo. V místě poškození se neprováděly výkopové práce. Veškeré práce byly tudíž prováděny do menší hloubky pod úrovní terénu, než je hloubka, v níž má být správně plynárenské zařízení uloženo.

Podnikající fyzická osoba [REDAKCE] dosud neobdržela od účastníka řízení žádné informace o stavu řešení této události ani požadavek na úhradu nákladů vzniklých poškozením plynárenského zařízení. Z toho usuzuje, že buď sám účastník řízení uznal, že k pochybení nedošlo na její straně, nebo že účastník řízení ani neobdržel požadavek na její úhradu, anebo se jednalo o tak minimální částku, že se jí dále nezabýval.

Závěrem svého vyjádření podnikající fyzická osoba [REDAKCE] uvedla, že za vzniklé poškození plynárenského zařízení necítí odpovědnost, neboť veškeré práce vykonávala řádně, svědomitě a s co největší obezřetností.

III. Právní hodnocení

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný správní delikt dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchání správního deliktu, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod v čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „*Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější*“.

Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 v ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydrání tohoto příkazu v ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68. odst. 3 energetického zákona. Za porušení tohoto ustanovení pak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 [ust. § 91a odst. 4] i úprava účinná v době vydrání tohoto příkazu [ust. § 91a odst. 7] umožňuje uložit sankci ve stejném rozpětí.

Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Dle tohoto ustanovení energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu a dále stanovil, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení.

Energetický zákon účinný v době vydání tohoto příkazu ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a dále, že veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu, nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je tedy znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení.

Ke spáchání daného správního deliktu a založení odpovědnosti právnické osoby nebo jí naroveň postavené fyzické osoby, tj. fyzické osoby jednající v rámci své podnikatelské činnosti, je nezbytné, aby byly mimo jiné naplněny všechny znaky skutkové podstaty, mezi něž patří i objektivní stránka deliktu. Obligatorní znaky objektivní stránky jsou jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Příčinná souvislost je vztah mezi protiprávním jednáním jako příčinou a škodlivým následkem, který je právě tímto jednáním vyvolán. Jednání je příčinou následku pouze tehdy, jestliže by následek bez tohoto jednání nenastal buď vůbec, anebo by bez něho nenastal takovým způsobem, jakým konkrétně nastal. (Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 9 As 50/2008 - 64, ze dne 5. března 2009.)

Na základě vyjádření účastníka řízení i podnikající fyzické osoby [REDAKCE] a dalších shromážděných podkladů není pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec podnikající fyzické osoby [REDAKCE] pan [REDAKCE], kdo dne 15. července 2015 prováděl v Ústí nad Labem, ul. K Loděnici, prostřednictvím strojního mechanismu (bagr zn. CAT 303 D) zemní práce spočívající v dokončování terénních úprav po realizaci stavby „Ústí nad Labem - Rekonstrukce komunikace K Loděnici“, jejichž následkem bylo poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se proto dále zabýval otázkou, které konkrétní jednání lze považovat za nejvýznamnější příčinu škodlivého následku v podobě poškozeného plynárenského zařízení. Za nejvýznamnější příčinu poškození plynárenského lze bezpochyby považovat udělení pokynu zaměstnanci účastníka řízení pana [REDAKCE] k zahájení odklizení

černé skládky a provedení povrchové úpravy terénu. Zaměstnanec podnikající fyzické osoby pana [REDAKCE] by bez tohoto pokynu tyto práce vůbec nezahájil, neboť to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím svého zaměstnance tyto práce organizoval a řídil a dal tudíž také pokyn k jejich zahájení. V případě absence tohoto jednání účastníka řízení by tak k poškození plynárenského zařízení vůbec nedošlo.

V řízení bylo zjištěno, že podnikající fyzická osoba pan [REDAKCE] činnost spočívající v odstraňování skládky, v jejímž rámci prováděla i terénní úpravy, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděla na základě objednávky č. [REDAKCE] vystavené účastníkem řízení dne 20. dubna 2015.

Ohledně sankční odpovědnosti v případech, kdy jedna právnická nebo podnikající fyzická osoba jedná na základě objednávky druhé osoby lze v obecné rovině uvést, že podmínky pro založení sankční odpovědnosti v převážné většině případů splňuje ten subjekt, který na základě objednávky koná a fakticky se svou činností dopustí škodlivého jednání. V jednotlivých konkrétních případech je však možné zabývat se i otázkou odpovědnosti objednatele a zkoumat, zda jeho jednání nenaplnuje skutkové znaky správního deliktu. (Viz rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 10 A 108/2011 - 69, ze dne 30. července 2015.)

Při posuzování této odpovědnosti vycházel správní orgán zejména z obsahu závazkových vztahů mezi jednotlivými dotčenými subjekty. Z obsahu objednávky č. [REDAKCE], kterou dne 20. dubna 2015 vystavil účastník řízení a adresoval ji podnikající fyzické osobě [REDAKCE] jakožto dodavateli, vyplývá, že jejím předmětem byl pronájem strojů pro zemní práce v rámci realizace stavby „Rekonstrukce komunikace k Loděnici“. V řízení bylo zjištěno, že právě na základě této objednávky prováděla podnikající fyzická osoba [REDAKCE] prostřednictvím strojního mechanismu (bagr zn. CAT 303 D) také zemní práce spočívající v dokončování terénních úprav po realizaci stavby „Ústí nad Labem – Rekonstrukce komunikace K Loděnici“, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Je tedy zřejmé, že účastník řízení si od podnikající fyzické osoby [REDAKCE] neobjednal provádění uceleného souboru prací, které by se tato osoba zavázala jako subdodavatel provádět samostatně, svým jménem a na svou odpovědnost, ale jen pronájem bagru zn. CAT 303 D.

Z vyjádření účastníka řízení ze dne 3. května 2016 i z vyjádření podnikající fyzické osoby [REDAKCE] pak vyplývá, že to byl právě účastník řízení, kdo veškeré práce řídil, určil místo jejich provádění a dal pokyn k jejich zahájení. Podnikající fyzická osoba [REDAKCE] účastníkovi řízení pouze za sjednanou úplatu poskytla strojní mechanismus s obsluhou a nemohla ovlivnit, zda k porušení plynárenského zařízení dojde či nikoliv. Obsluze stroje žádné pokyny neudělovala a ani ji nemohla informovat o existenci plynárenského zařízení, neboť účastník řízení podnikající fyzické osobě [REDAKCE] žádné takové informace neposkytl. Zaměstnanec podnikající fyzické osoby [REDAKCE] fakticky vykonával pracovní činnost pro účastníka řízení a jen účastníkovi řízení může být jednání tohoto zaměstnance přičítáno, jakožto osoby, kterou účastník řízení při své činnosti použil.

Ze všech výše uvedených důvodů je proto nepochybné, že je to právě účastník řízení, kdo odpovídá za jednání, při němž došlo dne 15. července 2015 v Ústí nad Labem,

ul. K Loděnici, prostřednictvím strojního mechanismu (bagru zn. CAT 303 D) k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom z podkladů ve spise zjištěno, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti. Správní orgán v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa na základě vytyčení jeho polohy v terénu správcem plynárenského zařízení. Účastník řízení byl rovněž seznámen s podmínkami pro práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Skutečnost, že mu byla známa existence plynárenského zařízení a i podmínky stanovené pro činnost v jeho ochranném pásmu, nerozporoval v průběhu kontroly ani sám účastník řízení.

Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s náležitou opatrností a podle podmínek stanovených provozovatelem distribuční soustavy.

Pro vyloučení případných pochybností správní orgán podotýká, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 8 As 17/2007 - 135). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť právě aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům a úniku nezanedbatelného množství plynu.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Správní orgán však přesto k tvrzením účastníka řízení a dalším zjištěným okolnostem, za nichž k poškození plynárenského zařízení došlo, přihlédl při stanovení výše uložené sankce.

V této souvislosti správní orgán poznamenává, že ani tvrzení účastníka řízení, že poškozené plynárenské zařízení se nacházelo pouze asi 20 - 30 cm pod úrovní terénu ani obdobné tvrzení podnikající fyzické osoby [REDAKCE], že plynárenské zařízení

nebylo uloženo v dostatečné hloubce (pouze 10 cm), nezbavuje účastníka řízení odpovědnosti za spáchaný správní delikt. Správní orgán nezpochybnuje tato tvrzení v tom smyslu, že v místě, kde k poškození plynárenského zařízení došlo, bylo jeho krytí sníženo. Ani takto snížené krytí nelze považovat za tak mělké uložení, aby nezabránilo poškození plynárenského zařízení, pokud by účastník řízení neprováděl zemní práce v rozporu se stanovenými podmínkami a zahájil je až poté, co by se nejprve byl ujistil o skutečné poloze plynárenského zařízení a o jeho skutečném hloubkovém uložení.

Ze stejného důvodu pak účastníka řízení nezbavuje odpovědnosti za poškození plynárenského zařízení tvrzení podnikající fyzické osoby [REDAKCE], že plynárenské zařízení nebylo označeno výstražnou folií a obsypáno pískem. Plynárenská zařízení jsou ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona chráněna proti poškození bez ohledu na jejich stavebně technické provedení a případnou absenci ochranných prvků.

Správní orgán podotýká, že si je vědom, že Úřad provedl ve věci nyní vytýkaného správního deliktu kontrolu sp. zn. 02769/2016-ERU. V rámci kontroly byl vyhotoven Protokol o kontrole č. [REDAKCE], s jehož obsahem se účastník řízení seznámil dne 6. června 2016. V jeho závěru je uvedeno, že účastník řízení neprováděl dne 15. června 2015 v blízkosti plynárenského zařízení činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození plynárenského zařízení, a tím k porušení tohoto ustanovení energetického zákona. Z důvodů již výše uvedených však tato skutečnost neznamena, že účastník řízení nemůže být odpovědný za spáchaní tohoto správního deliktu.

Kontrolní zjištění a závěry kontrolního protokolu navíc nelze chápat v tom smyslu, že účastník řízení není a nemůže být odpovědný za posuzovaný správní delikt. Účelem kontroly prováděné v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 255/2015 Sb., o kontrole (kontrolní řád) (dále jen „kontrolní řád“), je úřední zjištění stavu věci, včetně jeho porovnání se stavem žádoucím. Toto úřední zjištění je formalizováno v souladu s ust. § 12 kontrolního řádu v podobě protokolu. Kontrola prováděná dle kontrolního řádu nenahrazuje správní řízení. Výsledkem kontroly není vydání správního aktu ve formě rozhodnutí o právech a povinnostech kontrolovaného subjektu a tedy ani o jeho případné odpovědnosti za správní delikt.

Protokol o kontrole je podkladem, nebo jedním z podkladů pro případné rozhodnutí o zahájení navazujícího správního řízení. Toto správní řízení může být zahájeno i v případě, že kontrolní orgán na základě podkladů, které shromáždil během prováděné kontroly, nedospěl k jednoznačnému závěru, že se kontrolovaný subjekt dopustil porušení právních předpisů. Teprve ve správním řízení je totiž rozhodováno o případné protiprávnosti jednání odpovědného subjektu a o udělení sankce. Rozhodnutí ve správním řízení tak nemusí odpovídat závěrům, které byly učiněny v rámci kontroly.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchaní správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k zájmovému území stavby i stavbě samé a před započítáním zemních prací bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tyto skutečnosti správní orgán považuje za okolnosti, které závažnost správního deliktu snižují.

Účastník řízení neprovedl před zahájením zemních prací v území dotčeném jeho činnostmi ručně kopané sondy a neujistil se o skutečné poloze plynárenského zařízení. Tuto skutečnost správní orgán považuje za přitěžující okolnost.

Účastník řízení neprováděl v místě poškození plynárenského zařízení výkopové práce, ale jen zarovnávaní a rekultivaci povrchu po odstranění skládky, čili skryvku svrchní vrstvy zeminy. Tuto skutečnost je tak třeba považovat za okolnost, která závažnost správního deliktu snižuje.

V místě poškození bylo plynárenské zařízení uloženo v hloubce přibližně 0,2 - 0,3 metru. Také tuto skutečnost hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu, počet odstavených konečných zákazníků) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě významnější a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako vyšší.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán také bezprostřední a aktivní snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a tedy minimalizaci následků způsobeného poškození jakož i úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil skutečnost, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

K výši udělené sankce správní orgán uvádí, že se stále jedná o sankci, která činí méně než, 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Účastníkovi řízení tak byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a uložená sankce může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení